Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
MELCHIOR WATHELET
prednesené 19. novembra 2015 [1]

Vec C-99/15

Christian Liffers
proti
Producciones Mandarina SL,
Mediaset España Comunicación SA, predtým Gestevisión Telecinco SA

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Tribunal Supremo (Najvyšší súd, Španielsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Duševné vlastníctvo — Audiovizuálne dielo — Smernica 2004/48/ES — Článok 13 — Náhrada škody — Výška — Nemajetková ujma — Metóda určenia“

I – **Úvod**

1. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 13 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožiteľnosti práv duševného vlastníctva [2].

2. Tribunal Supremo (Najvyšší súd, Španielsko) sa svojou prejudiciálnou otázkou pýta Súdneho dvora na rozsah náhrady škody, ktorej sa môže domáhať strana poškodená porušením práva duševného vlastníctva, a na prípadné vylúčenie nemajetkovej ujmy z tejto náhrady škody.

II – **Právny rámec**

A – *Právo Únie*

3. Podľa odôvodnenia 10 smernice 2004/48 je cieľom tejto smernice „priblížiť právne poriadky tak, aby zabezpečovali vysokú, rovnocennú a jednotnú úroveň ochrany na vnútornom trhu“.

4. Odôvodnenie 26 tej istej smernice stanovuje: „Na účely náhrady ujmy spôsobenej v dôsledku porušenia spáchaného porušovateľom, ktorý sa zapojil do činnosti vedome alebo s dostatočným dôvodmi nato, aby vedel, že by to spôsobilo takú škodu, by výška náhrady ujmy poskytnutá držiteľovi práv mala zohľadňovať všetky náležité aspekty, ako napríklad stratu príjmu spôsobenú držiteľovi alebo nekalé zisky porušovateľa, prípadne akúkoľvek morálnu ujmu spôsobenú vlastníkovi práv. Ako alternatíva, ak by napríklad bolo ťažké stanoviť čiastku skutočnej vzniknutej ujmy, by sa výška náhrady škody mohla odvodiť od takých prvkov, ako napríklad honorár [licenčné poplatky – *neoficiálny preklad*] alebo poplatky, ktoré by boli splatné, ak by porušovateľ požiadal o oprávnenie používať

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

2 — Ú. v. EÚ L 157, s. 45; Mim. vyd. 17/002, s. 32.

príslušné právo duševného vlastníctva. Cieľom nie je zaviesť povinnosť ustanoviť povinný náhradu škody ako trestu [stanoviť povinnú sankčnú náhradu škody – *neoficiálny preklad*], ale poskytnúť náhradu založenú na objektívnom kritériu a zohľadniť pri tom výdavky, ktoré znáša vlastník práv, ako napríklad náklady spojené s identifikáciou a výskumom."

5. Článok 3 ods. 2 smernice 2004/48 stanovuje, že „tieto opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy musia byť účinné, primerané a odradzujúce a musia sa uplatňovať takým spôsobom, aby sa predišlo vytváraniu prekážok zákonného obchodu a musia stanovovať záruky proti ich zneužívaniu".

6. Článok 13 tejto smernice nazvaný „Náhrada ujmy" stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby príslušné súdne orgány na návrh poškodenej strany nariadili porušovateľovi, ktorý sa zapojil do činnosti spojenej s porušovaním nevedome [vedome – *neoficiálny preklad*], alebo s dostatočným dôvodmi preto, aby o tom vedel, zaplatiť vlastníkovi práv náhradu ujmy úmernú skutočnej ujme, ktorú utrpel v dôsledku porušenia.Pri stanovení výšky náhrady ujmy súdne orgány:

a) vezmú do úvahy všetky náležité aspekty, ako napríklad negatívne ekonomické dôsledky, vrátane ušlého zisku, ktorú poškodená strana utrpela, akýkoľvek nekalý zisk, ktorý nadobudol porušovateľ a vo vhodných prípadoch iné prvky ako ekonomické faktory, ako napríklad morálnu ujmu spôsobená vlastníkovi práv porušovateľom;

   alebo

b) ako alternatívu k písmenu a) môžu vo vhodných prípadoch stanoviť náhradu ujmy ako paušálnu čiastku na základe takých prvkov ako je prinajmenšom čiastka honorára [licenčných poplatkov – *neoficiálny preklad*] alebo poplatkov, ktoré by musel zaplatiť porušovateľ, ak by požiadal o oprávnenie použiť príslušné právo duševného vlastníctva.

2. Ak sa porušovateľ nevedome, alebo s dostatočným dôvodmi preto [bez dostatočných dôvodov na to – *neoficiálny preklad*], aby o tom vedel, zúčastňuje na činnosti spojenej s porušovaním, členské štáty môžu stanoviť, že súdne orgány môžu nariadiť vymáhanie ziskov alebo zaplatenie náhrady ujmy, ktoré môže byť vopred stanovené."

B – *Španielske právo*

7. Článok 140 prepracovaného znenia zákona o duševnom vlastníctve (Texto Refundido de la Ley de Propiedad Intelectual) zmenený a doplnený zákonom 19/2006 z 5. júna 2006, ktorý rozširuje prostriedky na ochranu práv duševného a priemyselného vlastníctva a stanovuje procesné pravidlá na uľahčenie uplatňovania rôznych nariadení Spoločenstva (ley 19/2006 por la que se amplían los medios de tutela de los derechos de propiedad intelectual e industrial y se establecen normas procesales para facilitar la aplicación de diversos reglamentos comunitarios) (BOE č. 134 zo 6. júna 2006, s. 21230, ďalej len „TRLPI"), stanovuje:

„1. Náhrada škody, na ktorú má nárok nositeľ porušeného práva, zahŕňa nielen hodnotu straty, ktorá mu vznikla, ale aj hodnotu zisku, ktorý nedosiahol z dôvodu porušenia svojho práva. Výška náhrady škody môže prípadne zahŕňať náklady na prešetrovanie vynaložené s cieľom získať primerané dôkazy o spáchaní porušenia, ktoré je predmetom súdneho konania.

2. Náhrada škody sa určí podľa voľby poškodeného v súlade s niektorým z nasledujúcich kritérií:

a) negatívne ekonomické dôsledky, najmä strata zisku, ktorú poškodený utrpel, a nekalý zisk, ktorý dosiahol porušovateľ neoprávneným použitím. V prípade nemajetkovej ujmy sa táto ujma nahradí, aj keď sa nepreukáže existencia majetkovej škody. Pri posudzovaní majetkovej škody je potrebné zohľadniť okolnosti porušenia, závažnosť porušenia a mieru neoprávneného šírenia diela.

b) suma, ktorú by dostal poškodený ako odmenu, ak by porušovateľ požiadal o oprávnenie na použitie príslušného práva duševného vlastníctva.“

III – **Skutkové okolnosti sporu vo veci samej**

8. Pán Liffers je režisér, scenárista a producent audiovizuálneho diela *Dos patrias, Cuba y la noche* (Dve vlasti, Kuba a noc). Toto dielo, ktoré získalo viacero ocenení na niekoľkých filmových festivaloch, rozpráva šesť osobných a intímnych príbehov rôznych obyvateľov Havany (Kuba).

9. Spoločnosť Producciones Mandarina SL (ďalej len „Mandarina“) vyrobila audiovizuálny dokument o detskej prostitúcii na Kube, v ktorom boli zobrazené kriminálne aktivity zaznamenané skrytou kamerou. V uvedenom dokumente boli zahrnuté niektoré časti diela *Dos patrias, Cuba y la noche* napriek tomu, že nedošlo k vyžiadaniu povolenia od pána Liffersa. Dokument bol odvysielaný na španielskej televíznej stanici Telecinco, ktorej vlastníkom je Mediaset España Comunicación SA (ďalej len „Mediaset“), a dosiahol sledovanosť 13,4 %.

10. Pán Liffers podal na Juzgado de lo Mercantil de Madrid (Obchodný súd v Madride) žalobu proti spoločnostiam Mandarina a Mediaset, v ktorej sa domáhal, aby uvedený súd najmä uložil uvedeným spoločnostiam povinnosť upustiť od akéhokoľvek porušovania jeho práv duševného vlastníctva a zaplatiť mu sumu vo výške 6 740 eur ako náhradu škody za porušenie práv na využívanie diela, ako aj dodatočnú sumu 10 000 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpel.

11. Pri výpočte sumy náhrady škody požadovanej za porušenie práv na využívanie svojho diela pán Liffers použil kritérium „hypotetickej licencie“ alebo „hypotetického licenčného poplatku“, t. j. sumu licenčných poplatkov alebo poplatkov, na ktoré by mal nárok, ak by ho spoločnosti Mandarina a Mediaset požiadali o povolenie na použitie príslušného práva duševného vlastníctva. Na tento účel použil sadzby Organizácie spravujúcej práva výrobcov audiovizuálnych diel (Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales). Náhradu nemajetkovej ujmy vypočítal paušálne.

12. Juzgado de lo Mercantil de Madrid (Obchodný súd v Madride) čiastočne vyhovel žalobe pána Liffersa a uložil spoločnostiam Mandarina a Mediaset najmä povinnosť vyplatiť mu sumu 3 370 eur ako náhradu škody spôsobenej týmto porušením, ako aj sumu 10 000 eur ako náhradu vzniknutej nemajetkovej ujmy.

13. Audiencia Provincial de Madrid (provinčný súd v Madride) v konaní o odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu znížil na 962,33 eura náhradu škody založenú na hypotetickej licencii a úplne zrušil povinnosť spoločností Mandarina a Mediaset nahradiť nemajetkovú ujmu, ktorú utrpel pán Liffers. Ten totiž žiadal náhradu škody vypočítanú na základe kritéria hypotetickej licencie stanoveného v článku 140 ods. 2 písm. b) TRLPI. Podľa názoru Audiencia Provincial de Madrid (provinčný súd v Madride) je toto kritérium náhrady škody alternatívne ku kritériu upravenému v ods. 2 písm. a) uvedeného článku, pričom toto ustanovenie umožňuje len náhradu nemajetkovej ujmy. Kombinácia oboch kritérií nie je možná.

14. V rámci kasačného opravného prostriedku podaného proti rozsudku Audiencia Provincial de Madrid (provinčný súd v Madride) pán Liffers spochybňuje zrušenie náhrady nemajetkovej ujmy a tvrdí, že táto náhrada je nezávislá od voľby medzi kritériami náhrady škody stanovenými v článku 140 ods. 2 písm. a) a b) TRLPI.

15. Tribunal Supremo (Najvyšší súd), ktorý rozhoduje o tomto kasačnom opravnom prostriedku, vyjadruje svoje pochybnosti týkajúce sa výkladu článku 140 ods. 2 písm. b) TRLPI, ktorého cieľom je prebrať článok 13 ods. 1 druhý pododsek písm. b) smernice 2004/48 do španielskeho práva.

IV – **Návrh na začatie prejudiciálneho konania a konanie pred Súdnym dvorom**

16. Rozhodnutím z 12. januára 2015, ktoré bolo Súdnemu dvoru doručené 27. februára 2015, sa teda Tribunal Supremo (Najvyšší súd) rozhodol prerušiť konane a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Možno článok 13 ods. 1 smernice 2004/48 vykladať v tom zmysle, že osoba poškodená porušením práva duševného vlastníctva, ktorá sa domáha náhrady majetkovej škody vypočítanej na základe sumy licenčných poplatkov alebo poplatkov, na ktoré by mala nárok, ak by porušovateľ požiadal o oprávnenie na použitie príslušného práva duševného vlastníctva, sa nemôže domáhať aj náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá jej vznikla?“

17. Písomné pripomienky predložil pán Liffers, spoločnosť Mandarina, spoločnosť Mediaset, španielska, nemecká, francúzska a poľská vláda, ako aj Európska komisia. Po ukončení písomnej časti konania Súdny dvor usúdil, že má dostatok informácií na to, aby mohol rozhodnúť bez pojednávania s ústnymi prednesmi v súlade s článkom 76 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

V – **Analýza**

18. Tribunal Supremo (Najvyšší súd) sa svojou prejudiciálnou otázkou v podstate pýta, či sa má článok 13 ods. 1 smernice 2004/48 vykladať v tom zmysle, že osoba poškodená porušením práva duševného vlastníctva, ktorá sa domáha náhrady majetkovej škody vypočítanej na základe sumy licenčných poplatkov alebo poplatkov, na ktoré by mala nárok, ak by porušovateľ požiadal o oprávnenie na použitie príslušného práva duševného vlastníctva, sa môže domáhať aj náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá jej vznikla.

19. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora je pri výklade ustanovenia práva Únie potrebné vziať do úvahy nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou. [3]

20. V prejednávanej veci sa však na základe znenia článku 13 ods. 1 smernice 2004/48, ako aj jej štruktúry a teleologického výkladu domnievam, že uvedené ustanovenie sa má vykladať v tom zmysle, že každej osobe poškodenej porušením práva duševného vlastníctva umožňuje domáhať sa náhrady vzniknutej nemajetkovej ujmy, a to bez ohľadu na zvolenú metódu náhrady majetkovej škody.

3 — Pozri najmä rozsudky Yaesu Europe (C-433/08, EU:C:2009:750, bod 24), Brain Products (C-219/11, EU:C:2012:742, bod 13), Koushkaki (C-84/12, EU:C:2013:862, bod 34), ako aj Lanigan (C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, bod 35).

A – *Znenie článku 13 ods. 1 druhého pododseku smernice 2004/48*

21. Alternatívna metóda upravená v článku 13 ods. 1 druhom pododseku písm. b) smernice 2004/48 navrhuje „stanoviť náhradu ujmy ako paušálnu čiastku na základe takých prvkov ako je *prinajmenšom* čiastka honorára [licenčných poplatkov – *neoficiálny preklad*] alebo poplatkov, ktoré by musel zaplatiť porušovateľ, ak by požiadal o oprávnenie použiť príslušné právo duševného vlastníctva“. [4]

22. Nevyvodím z toho konečný záver o možnosti nahradiť prípadnú nemajetkovú ujmu v rámci článku 13 ods. 1 druhého pododseku písm. b) smernice 2004/48, musím však konštatovať, že znenie tohto ustanovenia výslovne umožňuje zohľadniť iné faktory než len „honorár [licenčné poplatky – *neoficiálny preklad*] alebo poplatky“, ktoré sú splatné za normálnych okolností. Povaha a *minima* uvedeného faktora je zrejmá z výrazu „au moins“ použitého vo francúzskom znení ustanovenia. Vyplýva aj z jeho ďalších jazykových znení. [5]

23. Výraz „ako alternatívu“ použitý na začiatku článku 13 ods. 1 druhého pododseku písm. b) smernice 2004/48 na tomto výklade nič nemení.

24. Systematická analýza článku 13 ods. 1 smernice 2004/48 totiž potvrdzuje, že formulácia písmen a) a b) druhého pododseku síce predstavuje alternatívne možnosti, ale v tom zmysle, že ide o dva spôsoby, ako dospieť k tomu istému výsledku.

B – *Systematický výklad článku 13 ods. 1 smernice 2004/48*

25. Systematický prístup si vyžaduje vychádzať z predpokladu, že odseky, ktoré tvoria jeden článok, alebo o to viac pododseky, z ktorých sa skladajú jeho jednotlivé odseky, tvoria jeden celok, ktorého ustanovenia nemožno posudzovať samostatne. [6] Článok 13 ods. 1 druhý pododsek smernice 2004/48 však síce informuje súdne orgány členských štátov o tom, akým spôsobom môžu určiť náležitú náhradu škody v prípade porušenia práva duševného vlastníctva, no v článku 13 ods. 1 prvom pododseku je vo väčšine jazykových znení výslovne uvedené, že tieto súdne orgány musia nariadiť „porušovateľovi, ktorý sa zapojil do činnosti spojenej s porušovaním nevedome [vedome – *neoficiálny preklad*], alebo s dostatočným dôvodmi preto, aby o tom vedel, zaplatiť vlastníkovi práv náhradu ujmy *úmernú skutočnej ujme*, ktorú utrpel v dôsledku porušenia“. [7]

26. Systematická analýza článku 13 ods. 1 smernice 2004/48 teda ukazuje, že druhý pododsek stanovuje *metódy*, ktoré možno použiť na dosiahnutie *výsledku* stanoveného v prvom pododseku. Týmto výsledkom je však jednoznačne náhrada „skutočnej ujm[y], ktorú utrpel v dôsledku porušenia“. [8]

4 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

5 — Pozri najmä výrazy „cuando menos“ v španielskom znení, „alespoň“ v českom znení, „mindestens“ v nemeckom znení, „τουλάχιστον“ v gréckom znení, „at least“ v anglickom znení, „per lo meno“ v talianskom znení, „als ten minste“ v holandskom znení, „no mínimo“ v portugalskom znení a „prinajmenšom“ v slovenskom znení.

6 — Pozri v tomto zmysle rozsudok Sodiaal International (C-383/14, EU:C:2015:541, bod 25).

7 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát. Slovo „skutočne/skutočná“ sa nenachádza v dánskom, estónskom, lotyšskom a holandskom znení textu článku 13 odseku 1 smernice 2004/48. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora sa však formulácia použitá v jednom z jazykových znení ustanovenia práva Únie nemôže chápať ako jediný základ na výklad tohto ustanovenia, respektíve nemôže sa považovať za ustanovenie, ktoré má prednosť pred inými jazykovými zneniami. Ustanovenia práva Únie sa totiž musia vykladať a uplatňovať jednotným spôsobom pri zohľadnení existujúcich znení vo všetkých jazykoch Európskej únie. V prípade rozporu medzi rôznymi jazykovými zneniami textu práva Únie sa má predmetné ustanovenie vykladať v závislosti od všeobecnej systematiky a účelu právneho predpisu, ktorého je súčasťou (pozri v tomto zmysle rozsudok Léger, C-528/13, EU:C:2015:288, bod 35 a citovanú judikatúru). V tejto veci okrem toho, že pojem „skutočne/skutočná“ sa nachádza takmer vo všetkých jazykových zneniach, aj znenie ustanovenia vnímaného ako celok (pozri nadpis A vyššie) a teleologický výklad (pozri nadpis C nižšie) vedú k voľbe výkladu, podľa ktorého ujmou, ktorá sa musí nahradiť, je naozaj skutočne vzniknutá ujma.

8 — Článok 13 ods. 1 prvý pododsek písm. b) smernice 2004/48.

27. V dôsledku toho aj kontextový výklad článku 13 ods. 1 smernice 2004/48 vedie k akceptovaniu zohľadnenia prípadnej nemajetkovej ujmy pri náhrade škody spôsobenej porušením práva duševného vlastníctva. Za určitých okolností totiž „čiastka honorára [licenčných poplatkov – *neoficiálny preklad*] alebo poplatkov, ktoré by musel zaplatiť porušovateľ, ak by požiadal o oprávnenie použiť príslušné právo duševného vlastníctva“, odráža len *čiastočne* škodu, ktorú utrpel nositeľ predmetného práva, a nie škodu, ktorú *skutočne* utrpel.

28. Nejde síce o to, aby bola osobe, ktorá sa dopustila porušenia práva duševného vlastníctva, uložená povinnosť zaplatiť sankčnú náhradu škody,[9] no považujem za ťažko spochybniteľné, že pokiaľ sa nemajetková ujma – akou je najmä poškodenie dobrej povesti – preukáže, môže byť zložkou *per se* škody, ktorú autor skutočne utrpel.[10]

29. Alternatíva stanovená v článku 13 ods.1 druhom odseku písm. b) smernice 2004/48 teda predstavuje úpravu kritérií posudzovania vzniknutej škody a nemá za cieľ zmeniť rozsah náhrady uvedenej škody.

C – *Teleologický výklad článku 13 ods. 1 smernice 2004/48*

30. Nakoniec konštatujem, že opačný výklad, ktorým by bola z náhrady skutočne vzniknutej škody vylúčená nemajetková ujma, by bol tiež v rozpore s cieľmi sledovanými smernicou 2004/48.

31. V odôvodnení 10 smernice 2004/48 sú objasnené ciele sledované normotvorcom Európskej únie. Podľa tohto odôvodnenia je cieľom smernice „priblížiť právne poriadky tak, aby zabezpečovali vysokú, rovnocennú a jednotnú úroveň ochrany na vnútornom trhu“.

32. Na účely dosiahnutia tohto cieľa článok 3 ods. 2 smernice 2004/48 výslovne stanovuje, že prostriedky nápravy musia „byť účinné, primerané a *odradzujúce* a musia sa uplatňovať takým spôsobom, aby sa predišlo vytváraniu prekážok zákonného obchodu a musia stanovovať záruky proti ich zneužívaniu“.[11]

33. Za týchto podmienok by nebolo konzistentné vylúčiť z náhrady škody priznanej nositeľovi práva duševného vlastníctva náhradu jeho nemajetkovej ujmy, keď sa rozhodne domáhať sa náhrady svojej majetkovej škody uplatnením paušálnej metódy upravenej v článku 13 ods. 1 druhom pododseku písm. b) smernice 2004/48.

34. Také vylúčenie by totiž malo za následok, že uloženie povinnosti nahradiť škodu by stratilo odradzujúci účinok, lebo osoba, ktorá porušila právo duševného vlastníctva, by musela uhradiť nositeľovi práva len sumu, ktorú by mu mala zaplatiť, keby uvedené právo neporušila, a ktorá by mohla byť nižšia než skutočná škoda. Taká náhrada škody by v dôsledku toho nebola v súlade s úsilím normotvorcu Únie o zabezpečenie vysokého stupňa ochrany duševného vlastníctva.

9 — Zdá sa, že možnosť priznať sankčnú náhradu škody je v právnej náuke predmetom kontroverzií. J.-C. Galloux sa domnieva, že v konečnom znení smernice 2004/48 sa od tohto pojmu upustilo. Ten istý autor však uvádza, že výraz použitý v smernici síce poukazuje len na to, že pri výpočte náhrady škody sa musí ako miera použiť skutočne vzniknutá škoda, no „nemusí sa na ňu nevyhnutne obmedziť“ (GALLOUX, J.-C.: La directive relative au respect des droits de propriété intelectuelle. In: *Revue trimestrielle de droit communautaire*. 2004, s. 698). V tom istom zmysle pozri BENHAMOU, Y.: Compensation of damages for infringements of intellectual property rights in France, under Directive 2004/48/EC and its transposition law - new notions? In: *International Review of Intellectual Property and Competition Law*. 2009, 40 (2), s. 125, najmä s. 140 a 143. Naopak, M. Buydens ostro kritizuje tento prístup vychádzajúc zo zásady úplnej náhrady škody, t. j. náhrady *celej* škody, no ničoho iného (BUYDENS, M.: La réparation des atteintes aux droits de propriété intelectuelle. In: *Actualités en droits intellectuels*. UB3, Bruylant, 2015, s. 407 až 434, najmä s. 408 a 417). Podľa tohto autora aj použitie prídavného mena „skutočne/skutočnej“ v článku 13 ods. 1 smernice 2004/48 hovorí v prospech tejto zásady (c. d., s. 411).

10 — Pozri v tomto zmysle BUYDENS, M.: La réparation des atteintes aux droits de propriété intelectuelle. In: *Actualités en droits intellectuels*. UB3, Bruylant, 2015, s. 407 až 434, najmä s. 416 a 429; BORGHETTI, J.-S.: Punitive Damages in France. In: KOZIOL, H., WILCOX, V. (ed.): *Punitives Damages: Common Law and Civil Law Perspectives, Tort and Insurance Law*. Zv. 25, 2009, s. 55 až 73, najmä č. 26, ako aj GAUTIER, P.-Y.: Fonction normative de la responsabilité: le contrefacteur peut être condamné à verser au créancier une indemnité contractuelle par équivalent. In: *Recueil Dalloz*, 2008, s. 727, najmä č. 5.

11 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

35. S takým obmedzením by mohla byť spochybnená samotná účinnosť ochrany. Ide však o jeden z cieľov sledovaných smernicou 2004/48, ktoré musia členské štáty zabezpečiť.[12] Ako totiž správne zdôrazňuje Komisia vo svojich písomných pripomienkach, pokiaľ by bolo uznané vylúčenie nemajetkovej ujmy, porušiteľ by bol na tom rovnako bez ohľadu na to, či by použil určité dielo bez povolenia alebo či by postupoval v súlade so zákonom a požiadal o licenciu.[13]

VI – **Návrh**

36. Vzhľadom na znenie článku 13 ods. 1 smernice 2004/48, na jeho štruktúru, ako aj na ciele, ktoré sleduje, navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálnu otázku, ktorú položil Tribunal Supremo (Najvyšší súd), takto:

Článok 13 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožiteľnosti práv duševného vlastníctva sa má vykladať v tom zmysle, že osoba poškodená porušením práva duševného vlastníctva, ktorá sa domáha náhrady majetkovej škody vypočítanej na základe sumy licenčných poplatkov alebo poplatkov, na ktoré by mala nárok, ak by porušovateľ požiadal o oprávnenie na použitie príslušného práva duševného vlastníctva, sa môže domáhať aj náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá jej vznikla.

12 — Pozri v tomto zmysle rozsudok L'Oréal a i. (C-324/09, EU:C:2011:474, bod 131).

13 — Bod 29 pripomienok Komisie.